

ΡΟΥΜΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ VICTOR EFTIMIU

Ο ΛΗΣΤΗΣ ΜΠΟΥΖΟΡ

— Μάνα, ετοιμάσε τα πράματά μου. Θα φύγω! Έτσι ειπε
 μια μέρα ο μικρός Μπουζόρ στη μάνα του.
 — Και γιατί, παιδί μου; τόν ρώτησε ανήσυχη η μητέρα του.
 — Θα φύγω, θα πάω στα βουνά. Θα γίνω ληστής.
 — Ληστής θέλεις να γίνης; ρώτησε η γιαιά Στάνα.
 — Ναι, μητέρα. Θέλω να ζω σε' άπαιτητα βουνά και σε' ά-
 γρια όδοι. Θέλω να κάρθωμαι γύρω στη φωτιά με τους συν-
 τρούρους μου και να φήνω τάβρι οτι σούβλα.

— Παιδί μου, οι ληστές κλέβουν και σκοτώνουν ανθρώπους...
 — Όχι, μητέρα, τους καλούς ανθρώπους οι ληστές δεν τους
 περρίζουνε. Οι ληστές κλέβουν από τους πλοσιούς και δι-
 πέρνουνε τα μοιράζονται με τους πτωχούς. Σκοτώνουν τους
 κακούς για να φανούνε καλοί στους καλούς. Περιορίζουνε τους
 δυνατούς, τους τυράντους, και δίνουνε ελευθερία στους αδύ-
 νατους. Οι ληστές λοιπόν αυτοί είναι οι πτωχοί. Σκοτώνουν και
 τα όρκα. Έτοιμάσε μου τα πράματά μου. Θα φύγω...

— Η γιαιά Στάνα, μη μου δώσεις να κάρω άλλοιώς, τού τα έ-
 τοίμασε.

Την ώρα του δειλινού, ο μικρός Μπουζόρ έφτυε, περήφανος,
 καβίλλει σε' άλογό του. Ήπιε και έγινε σύντροφος των περιφ-
 μων ληστών που βρισκότανον τότε στα μέρη του.

Από τους ληστές αυτούς οι πιο πολλοί ήταν πρώτα ήσυχτοι χω-
 ρικοί, που πήσαν έπειτα τα βουνά, άγα-
 ναχτισμένοι από τις άδικίες των με-
 γάλων, των δονατών και των πλου-
 σίων.

Έγνοείται όμως τους ληστές, νό-
 χτα-μέρα τους καταδίωξαν οι άρχές
 και πολλούς απ'αυτούς είχανε κρε-
 μώσει στην Κράγιοβα, στην Ταργ-
 βιστα και στο Βουκουρέστι...

Αυτός ήθελε να μιμηθί τώρα ο
 Μπουζόρ.

Περάσανε μήνες και νέα από το
 Μπουζόρ δε μάθανε. Η μητέρα του
 Στάνα και η κόρη της η Φίρα περι-
 μένανε...

Τό φθινόπωρο πέρασε, και για
 τρίτη φορά τό χιόνι σκέπασε τους
 κάμπους.

Περάσανε κι' άλλα πολλά χειό-
 νια...

Καθιόμνη στο κατώφλι του φτωχικού της, η
 Στάνα περιμενε, και με δάκρυα στα μάτια κτύταζε
 τό δρόμο.

Χρόνια είχανε περάσει από τό δειλινό εκείνο
 που φώναζε, περήφανος άπάνω σε' άλογό του. Χρόνια
 τόν περιμενανε νάρθη.

Μια μέρα άξαφνα η γοργά Στάνα αντίκρισε κά-
 ποιον καβαλλάρι στο βόθος του δρόμου κι' η καρδιά
 της λαχτάρησε.

Μην ήταν ο Μπουζόρ; Μα ο καβαλλάρης χάρθη-
 κε μακριά χωρίς να πλησιάσει στο φτωχικό της.

— "Υστερ' από καιρό δω χωριάτες τής είπαν ότι
 είδανε τόν Μπουζόρ στο δρόμο τής "Ολιένιας. "Η-
 τανε, λέει, ένας νέος, καλός και τίμιος, που πάντα
 άκουσε τα παράπονα των φτωχών.

— "Ας τόν προστατήρη ο Θεός! Τ'άξίζει ο γυιός
 σου, γοργά Στάνα, τής ειπε ένας από τους χωρικούς.

Και οι χωρικοί φώναξε για τό βουνό, άφίοντας τής Στάνας
 τήν καρδιά γεμάτη χαρά.

Αργότερα, τό Μάρτη, μερικοί καλόγεροι τής φέρανε πάλι
 νέα για τό γυιό της. Τής είπαν ότι ο Μπουζόρ ειχε σκοτώσει
 ένα Βούλγαρο που θέλησε να τού κλέψη τα λεφτά ενώ κοιμό-
 τανε, κι' οι ειχε βάλει φωτιά σε' ένα ολιί όπου ειχανε κταφύ-
 γει μερικοί Τούρκοι ληστές που έμειναν τή χώρα.

Αργότερα άρχισανε να μιλάνε παντού, για τα κατορθώματα
 του Μπουζόρ.

Η Στάνα ήταν εύχαριστημένη που μιλούσε ο κόσμος για τό
 γυιό της, αλλά πολύ θα προτιμούσε να τόν ειχε στο ολιί της,
 κοντά της. Και ήταν εύχαριστημένη αν τόν έβλεπε στο χτήμα
 τους, σαν τους άλλους χωρικούς...

— Ο Φλόρεα, ο άγγελάδρης του χωριού, ένας μικροκατωμένος
 κι' άδύνατος άνθρωπος, ήρθε μια μέρα και στάθηκε μπροστά στη
 Στάνα. Ειχε τό ύψος άνθρωπου που χει και σπουδαίο να...
 — Για Στάνα, τής ειπε, έχω κάτι να σου πώ.
 — Έδειξε τότε με τό δάχτυλο τό βουνό και πρόσθεσε:
 — Ειν' εκεί πάνω, στο βουνό, ο γυιός σου ο Μπουζόρ με τό
 παλληκάρια του...

Σε μια βδομάδα, ο Φλόρεα ξανάρθε πάλι και τής ειπε ότι ο
 Μπουζόρ ήτανε στο δάσος, κοντά στο χωριό.

— Τόν είδες; ρώτησε η Στάνα.

— Τόν είδα.
 — Τού μιλήσες;
 — Τού μιλήσα.
 — Και τί σου πει; Πότε θάρθη;
 — Σε λίγο, λέει, θάμαι δώ.

Σε τρεις μέρες ο Φλόρεα ξαναφάνηκε πάλι.
 — Άκουσε, τής ειπε. Στο βουνό βρισκεται κι' ο Όουάν,
 ο Τούρκος ληστής, που ο Μπουζόρ με τό παλληκάρια του τού
 σκότωσε καμμιά είκοσαριά όπαδούς. Ο Όουάν θέλει να εκ-
 δικηθί...

— Η Στάνα άδάκρυσε.
 — "Αν ειν' εδώ κοντά ο γυιός μου, ειπε στο Φλόρεα, γιατί
 δεν έρχεται να τόν δώ;

Την άλλη μέρα πήγε αυτή και βρήκε τό Φλόρεα.

— Φλόρεα, ξέρεις τίποτα νεώτερο για τό γυιό μου;
 — Σε λίγο πιστεύω νάρθη...

— Σου τώπε ο ίδιος;
 — Όχι, αλλά πιστεύω νάρθη. Ξέρεις ίμως, έγινε συμπλοκή
 άπάνω στο βουνό. "Αν και ήμουνα πολύ μακριά τήν ώρα τής
 συμπλοκής, τους άκουγα που χτυπιόντουσαν. Άκουγα τις γτυ-
 φειές, τό βράδυ ηουχόσανε. Δεν ξέρω ποιός νίκησε. Ξέρω
 μόνο πως θάρθη ο γυιός σου. Τήν
 τελευταία φορά που τόν είδα μου
 ειπε να τόν περιμένης αύριο. Άύριο
 τό βράδυ, στο περιβόλι σου. Τήν ώ-
 ρα που θα βγί τó φεγγάρι...

Και ο Φλόρεα έφτυε, μη ξέρον-
 τας αν εκανε καλά ή όχι που τής
 έδωσε έλπίδες...

Αλλά γιατί τής μιλούσε σήμερα
 έτσι; Γιατί βιάστηκε τόσο να φήγη;
 Τής φάνηκε οδ να μη τής έλεγε τήν
 αλήθεια; οδ να τής έλεγε φέμματα,
 οδ να τήν κοροϊδεύε...

Η Στάνα ειπε στην κ'ρη της ότι
 θάρθηταν ο άδεργός της, κι' άμέσως
 συγγύρισε τό σπίτι, ετοιμάσανε κα-
 λό φαί, ζυμάσανε ψωμί και περι-
 μένανε να βγί τó φεγγάρι.

Στό χωριό συζητούσαν όλοι για
 τόν άγριον άγώνα που γινε στο δά-
 σος. Οι άνδρες μιλούσανε για τους
 ληστές και ζητούσανε να μάθουν
 νέα. Οι γυναίκες ήταν ανήσυχες.

Η Στάνα και η κόρη της ντυμέ-
 νες με τή γιορτινά τους ρούχα, περι-
 μένανε τόν Μπουζόρ.

Μόλις βρασίλεψε ο ήλιος, η Στάνα
 και η Φίρα, πολύ συγκινημένες, βγή-
 κανε στο περιβόλι και περιμενανε,
 κοντά στην πόρτα. Οι καρδιές τους
 χτυπούσαν δυνατά κι' οι στιγμές τους
 φαινότανον αιώνες. "Ενα άλλο-
 κοτο αίσθημα χαράς και λύπης μαζί
 τής κρατούσε βουβές και ις εκανε να
 τρέμουν άδεια στο μισόφωτο που
 άπλωνόταν άνάμεσα στον δένδρον
 τό κλαριά.

Ψάγγανε με τό μάτια τους, από
 μακριά, τό σκοτεινό δρόμο του χω-
 ριού, απ' όπου περιμενανε νάρθη ο Μπουζόρ...

Η ώρα περνούσε...

Η Στάνα ειχε μείνει υόνη της στο περιβόλι η Φίρα ειχε
 βγί έξω, και κτύταζε στο δρόμο. Περιμενε να βγί τó φεγγάρι.

Άξαφνα, τήν ώρα που η Στάνα ειμεινε μόνη της, τής φά-
 νηκε οδ ν' άκουσε, κοντά στον τοίχο, κάποιον να κινείται, σιγα-
 σιγά και με προσβλάξι άνάμεσα στο δένδρον. Κι' έπειτα άκουσε
 καθαρά τó πέφτη μια μεγάλη πέτρα...

Ανατρίχιασε... Προχώρησε ήσυχα και προσυλακτικά, παρα-
 μέρισε τό κλαριά των δένδρων, κτύταζε, έφαξε...

Κι' άξαφνα σταμάτησε. "Εμειν' έτσι άκίνητη, κόκκαλο, με τό
 χέρια μπροστά, τό μάτια έξω από τις κόγχες...

Κάτω, στο χορτάρι, ειδ' ένα ματωμένο κεφάλι... Ειχε τό μά-
 τια άνοιχτά, τό χείλι τραβηγμένα, τό στόμα μισάνοιχτο, τό πρό-
 σωπο μελανιασμένον. Κι' ήτανε τό κεφάλι του γυιού της, του
 Μπουζόρ...

Κάποιος ειχε περάσει απ' έξω και τώχε πετάξει στο περιβόλι.

Η Στάνα δεν επρόφερε λέξι. Σωριάστηκε χάμω, νεκρή πειά
 και καμμιά άπάντησι δεν έλαβε η κόρη της όταν ήρθε οδ λίγο
 και τής φώναζε.

— Μητέρα, τό φεγγάρι βγήκε!...

